

Θεσμική οργάνωση της ΕΕ

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
(σύνοδος κορυφής)

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Συμβούλιο Υπουργών
(Συμβούλιο της ΕΕ)

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Δικαστήριο

Ελεγκτικό
Συνέδριο

Οικονομική και Κοινωνική
Επιτροπή

Επιτροπή των Περιφερειών

Ευρωπαϊκή Τράπεζα
Επενδύσεων

Οργανισμοί

Ευρωπαϊκή Κεντρική
Τράπεζα

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission)



- ❑ Η Επιτροπή αποτελείται από 27 μέλη κ' 24.000 προσωπικό!
- ❑ Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από τις κυβερνήσεις τους και έχουν 5ετή θητεία, όση και το Ευρωκοινοβούλιο.
- ❑ Κάθε Επίτροπος έχει μία μικρή ομάδα συνεργατών της ίδιας εθνικότητας.
- ❑ Ο πρόεδρος της Επιτροπής προτείνεται με κοινή συμφωνία των κρατών-μελών και η Επιτροπή εγκρίνεται από το Ευρωκοινοβούλιο.

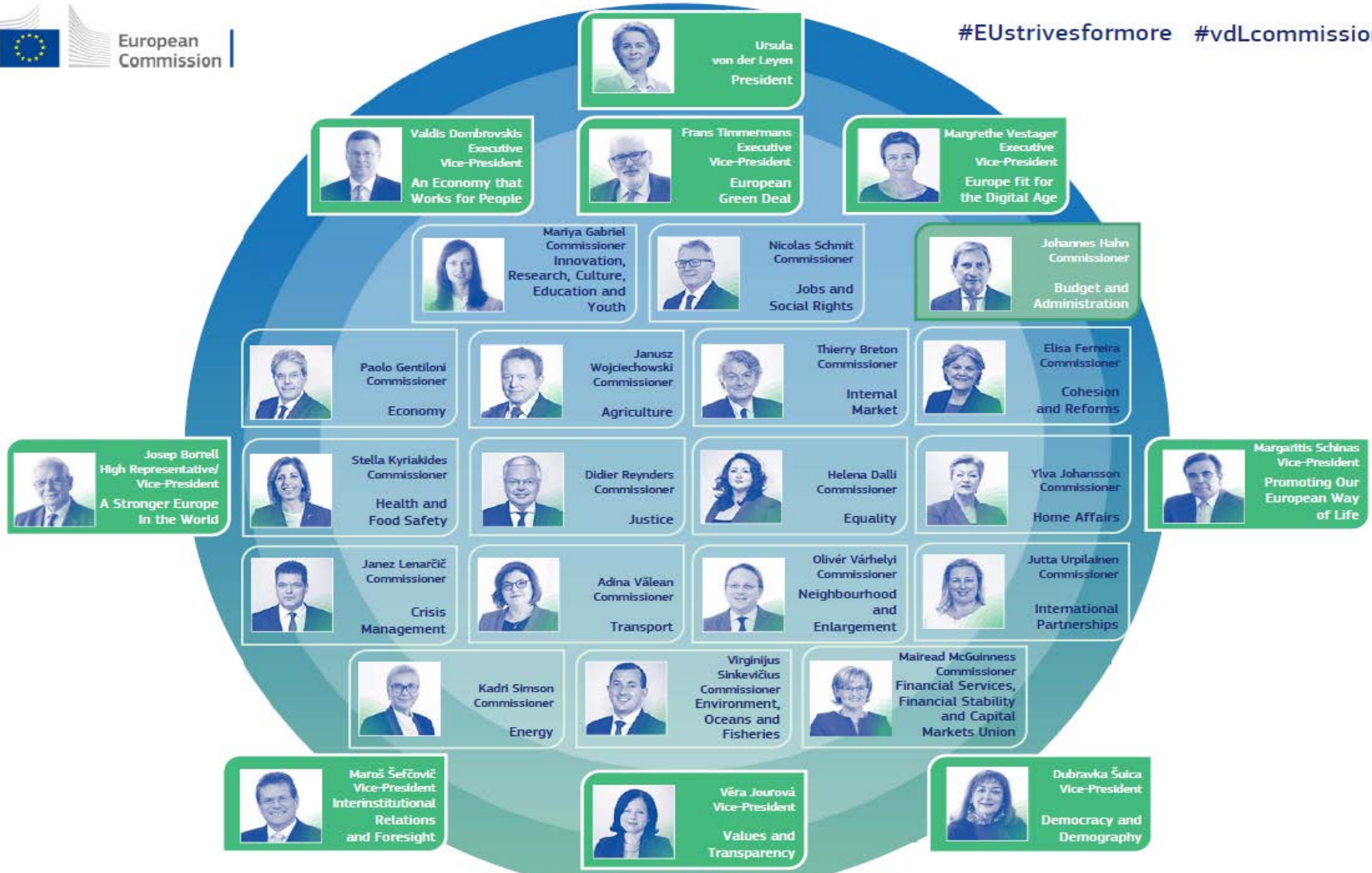
Λειτουργίες

- Πρωτοβουλιακή, διαμεσολαβητική, κανονιστική και διοικητική :
 - Η Επιτροπή **προτείνει** την κοινοτική νομοθεσία.
 - Αρχή της Επικουρικότητας : Η Επιτροπή προτείνει ανάληψη δράσης στο επίπεδο της Ένωσης, μόνο αν κρίνει ότι η δράση αυτή δεν θα αντιμετωπιστεί πιο αποτελεσματικά στα Κράτη-μέλη.
 - Διαμορφώνει** (αποκλειστικά) τις κοινοτικές πολιτικές.
 - Διαχειρίζεται** τον προϋπολογισμό της ΕΕ.
 - Ερμηνεύει** τις συνθήκες.
 - Αποφασίζει αν πρέπει να δράσει (μαζί με το ΔΕΚ) σε περίπτωση παραβίασης των συνθηκών και της κοινοτικής νομοθεσίας.
 - Εκπροσωπεί** την ΕΕ στις σχέσεις της με διεθνείς οργανισμούς (αλλά και σε διαπραγματεύσεις για εμπορικές συνθήκες).

Γενικές Διευθύνσεις (Directorate General) της Επιτροπής



#EUstrivesformore #vdLcommission



A New Push for European Democracy

Συμβούλιο της ΕΕ (Council of the EE)

- Το Συμβούλιο των Υπουργών (ή τα επιμέρους θεματικά Συμβούλια) είναι το νομοθετικό όργανο της ΕΕ.
- Αποτελείται από τους Υπουργούς των κρατών μελών (με εξαίρεση τα Υπ. Αμύνης), οι αποφάσεις των οποίων δεσμεύουν τις Κυβερνήσεις τους.
[ECOFIN : Συμβούλιο Υπουργών Οικονομίας]
- Η προεδρία του Συμβουλίου εναλλάσσεται κάθε έξι μήνες.

Τρόπος λήψης αποφάσεων (από κοινού με ΕΚ):

- α) Ομοφωνία [φορολογία, ασφάλεια, εξωτερικές υποθέσεις, πολιτική ασύλου και μετανάστευσης]
- β) Απλή πλειοψηφία.
- γ) Ειδική πλειοψηφία



Σύστημα ψηφοφορίας με διπλή πλειοψηφία (2014):

- πλειοψηφία των χωρών (τουλάχιστον 15),
- 65% του συνολικού πληθυσμού της ΕΕ.

Κάθε κράτος μέλος έχει ένα αριθμό ψήφων που αντανακλούν τον πληθυσμό του.

Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ηνωμένο Βασίλειο	29
Ισπανία και Πολωνία	27
Ρουμανία	14
Κάτω Χώρες	13
Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ελλάδα, Ουγγαρία και Πορτογαλία	12
Αυστρία, Βουλγαρία και Σουηδία	10
Κροατία, Δανία, Ιρλανδία, Λιθουανία, Σλοβακία και Φινλανδία	7
Εσθονία, Κύπρος, Λετονία, Λουξεμβούργο και Σλοβενία	4
Μάλτα	3
Σύνολο:	352



Οι αποφάσεις μπορεί να είναι:

- α) Κανονισμοί
- β) Οδηγίες
- γ) Προτάσεις.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο



- Το κοινοβούλιο απαρτίζεται από 751 μέλη και έχει 3 έδρες (Ολομέλεια: Στρασβούργο· Γραμματεία: Λουξεμβούργο· Επιτροπές : Βρυξέλλες).

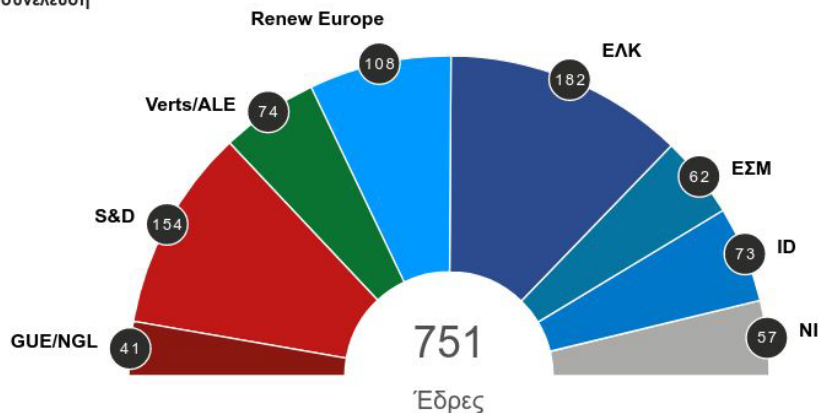
Το εκλογικό σύστημα είναι αναλογικό, με εξαιρέσεις (Ηνωμένο Βασίλειο). Οι βουλευτές εντάσσονται σε Ευρωπαϊκά πολιτικά ρεύματα.

- Λειτουργεί με 17 κοινοβουλευτικές επιτροπές.
- Επικυρώνει τον διορισμό του Προέδρου της Επιτροπής.
- Δυνατότητα ψήφισης Πρότασης Μομφής κατά της Επιτροπής.

Οι ευρωπαϊκές πολιτικές ομάδες

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 2019-2024

Συντακτική συνέλευση



Πολιτικές ομάδες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

- **ΕΛΚ** - Κοινοβουλευτική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος (Χριστιανοδημοκράτες)
- **S&D** - Ομάδα της Προοδευτικής Συμμαχίας των Σοσιαλιστών και Δημοκρατών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
- **ΕΣΜ** - Ομάδα των Ευρωπαίων Συντηρητικών και Μεταρρυθμιστών
- **Renew Europe** - Renew Europe group
- **GUE/NGL** - Συνομοσπονδιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Ενωτικής Αριστεράς/Αριστερά των Πρασίνων των Βορείων Χωρών
- **Verts/ALE** - Ομάδα των Πρασίνων / Ευρωπαϊκή Ελεύθερη Συμμαχία
- **ID** - Identity and Democracy
- **NI** - Μη Εγγεγραμμένοι

Από το 2009, σύμφωνα με τον Κανονισμό του Κοινοβουλίου, μια πολιτική ομάδα απαρτίζεται από τουλάχιστον 25 βουλευτές που έχουν εκλεγεί σε τουλάχιστον επτά κράτη μέλη.

Αριθμός εδρών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ανά πολιτική ομάδα (2019)

Κατάταξη ανά εθνικά κόμματα και πολιτικές ομάδες: 2019-2024

Ελλάδα - Συντακτική συνέλευση

Εθνικά κόμματα	ψηφοί	ΕΛΚ	S&D	ΕΣΜ	Renew Europe	GUE/NGL	Verts/ALE	ID	NI	Έδρες
N.Δ/N.D.	33,12%	8								8
ΣΥ.ΡΙ.ΖΑ./ΣΥ.ΡΙ.ΖΑ.	23,75%					6				6
Coal. KINAL/KIN...	7,72%		2							2
ΚΚΕ	5,35%								2	2
Χ.Α.	4,87%								2	2
ΕΛ/ΕΛ	4,18%			1						1
ΜέΡΑ25/DIEM25	2,99%									0
Πλεύση Ελευθερί...	1,61%									0
Το Ροτάμι	1,52%									0
Ε.Κ.	1,45%									0
Ο.Π./Ο.Ρ.	0,87%									0
ΑΝ.ΕΛ/ΑΝΕΛ	0,80%									0
ΑΝΤ.ΑΡ.ΣΥ.Α/ΑΝΤ...	0,64%									0
ΛΑΕ/ΛΑΕ	0,56%									0
Λοιπά κόμματα	10,57%									0
Σύνολο	100,00%	8	2	1	0	6	0	0	4	21

Έδρες ανά πολιτική ομάδα και χώρα: 2019-2024

Συντακτική συνέλευση

Χώρα	Αριθμός εδρών
Αυστρία	18
Βέλγιο	21
Βουλγαρία	17
Γαλλία	74
Γερμανία	96
Δανία	13
Ελλάδα	21
Εσθονία	6
Ηνωμένο Βασίλειο	73
Ιρλανδία	11
Ισπανία	54
Ιταλία	73
Κροατία	11
Κύπρος	6
Λετονία	8
Λιθουανία	11
Λουξεμβούργο	6
Μάλτα	6
Ολλανδία	26
Ουγγαρία	21
Πολωνία	51
Πορτογαλία	21
Ρουμανία	32
Σλοβακία	13
Σλοβενία	8
Σουηδία	20
Τσεχία	21
Φινλανδία	13
Ευρωπαϊκή Ένωση	751

Οι έδρες κατανέμονται με κριτήριο τον πληθυσμό κάθε κράτους μέλους. Οι γυναίκες είναι λίγο περισσότερες από το ένα τρίτο των βουλευτών. Οι βουλευτές χωρίζονται σε πολιτικές ομάδες και όχι με κριτήριο την εθνικότητα.



Ολομέλεια (Στρασβούργο)

Διαδικασία λήψης αποφάσεων

Πολίτες, ομάδες συμφερόντων, εμπειρογνώμονες:
συζητούν, διαβουλεύονται



Επιτροπή:
διατυπώνει επίσημη πρόταση



Κοινοβούλιο και Συμβούλιο Υπουργών:
αποφασίζουν από κοινού

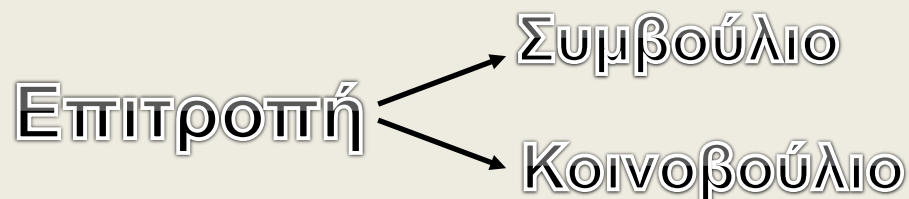


Εθνικές ή τοπικές αρχές:
εφαρμόζουν



Επιτροπή και Δικαστήριο:
ελέγχουν την εφαρμογή

Διαδικασία λήψης αποφάσεων



1) Σύμφωνη γνώμη

- Η Επιτροπή εισηγείται.
- Το Συμβούλιο αποφασίζει.
- Το Κοινοβούλιο δεν τροποποιεί, αλλά με απόλυτη πλειοψηφία 'εγκρίνει' ή 'απορρίπτει' → ΒΕΤΟ

[Προσχώρηση νέων κρατών / Διαρθρωτικά Ταμεία / ΕΚΤ...]

2) Διαβούλευση

- Η Επιτροπή εισηγείται.
- Το Συμβούλιο αποφασίζει κ' ζητά τη γνώμη Κοινοβουλίου.
- Το κοινοβούλιο μπορεί να 'εγκρίνει', 'απορρίψει' ή και να ζητήσει 'τροποποιήσεις' πάνω στην πρόταση.
- Το Συμβούλιο αποφασίζει κατά το δοκούν. Για αποδοχή των τροποποιήσεων απαιτείται απόλυτη πλειοψηφία.

[αναθεώρηση Συνθηκών, άσυλο / μετανάστευση, κανόνες ανταγωνισμού, οικονομική πολιτική, μεταφορές, γεωργία...]

3) Συναπόφαση

- Η Επιτροπή διαβιβάζει πρόταση στα δύο θεσμικά όργανα.
- Σε περίπτωση διαφωνίας η πρόταση μεταφέρεται στην 'Επιτροπή Συνδιαλλαγής'.
- Μόλις επιτευχθεί συμφωνία η πρόταση διαβιβάζεται εκ νέου στα δύο θεσμικά όργανα.

[απασχόληση, υγεία, πολιτισμός, περιβάλλον, τελωνειακή συνεργασία, κυκλοφορία εργαζομένων, στατιστικές...]

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ή Σύνοδοι Κορυφής (European Council)



Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθορίζει τις γενικούς πολιτικούς προσανατολισμούς και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με την έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας την 1η Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έγινε θεσμικό όργανο.

Άρθρο Δ Συνθήκης ΕΕ:

«Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα προσφέρει στην Ένωση την απαραίτητη ώθηση για την ανάπτυξη της και θα χαράξει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα φέρει κοντά τους αρχηγούς των Κρατών ή Κυβερνήσεων και τον Πρόεδρο της Επιτροπής [...]».

Συνέρχεται τουλάχιστον τέσσερις φορές το χρόνο υπό την προεδρία του αρχηγού της Κυβέρνησης που κατέχει την προεδρία της Ένωσης.

Πολλές διαφορές μεταξύ κρατών έχουν επιλυθεί σε αυτό το επίπεδο (Σχέδιο Delors 1987· Ζήτημα προϋπολογισμού Thatcher).

Πρόεδρος: Herman Van Rompuy

Το Δικαστήριο της ΕΕ (ΔΕΚ)



Έδρα: Λουξεμβούργο.

Αποτελείται :

28 Δικαστές κ' 8

Εισαγγελείς οι οποίοι

διορίζονται για 6 χρόνια

από τα κράτη-μέλη.

Τύποι υποθέσεων :

- αιτήσεις έκδοσης προδικαστικών αποφάσεων** – όταν εθνικά δικαστήρια ζητούν από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει ένα σημείο του δικαίου της ΕΕ
- προσφυγές επί παραβάσει** – κατά κυβερνήσεων χωρών της ΕΕ λόγω μη εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ
- προσφυγές ακύρωσης** – κατά νόμων της ΕΕ που θεωρείται ότι παραβιάζουν τις Συνθήκες της ΕΕ ή θεμελιώδη δικαιώματα
- προσφυγές επί παραλείψει** – κατά θεσμικών οργάνων της ΕΕ που δεν λαμβάνουν τις απαιτούμενες αποφάσεις
- ευθείες προσφυγές** – από φυσικά πρόσωπα, εταιρείες ή οργανισμούς κατά αποφάσεων ή ενεργειών της ΕΕ.

Μπορεί να επιβάλλει χρηματικές ποινές στα κράτη-μέλη που δεν συμμορφώνονται με τις αποφάσεις του.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα



- Εδρεύει στη Φρανκφούρτη
- Διαχειρίζεται το ευρώ.
- Συνεργάζεται με τις κεντρικές τράπεζες και των 28 κρατών μελών της ΕΕ, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ)

Κύριοι στόχοι της είναι :

- να διαφυλάττει τη **σταθερότητα των τιμών** (μέσω της διατήρησης του πληθωρισμού υπό έλεγχο), ιδίως σε χώρες που χρησιμοποιούν το ευρώ,
- να διαφυλάττει τη **σταθερότητα του δημοσιονομικού συστήματος**– διασφαλίζοντας την κατάλληλη εποπτεία των κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Στις αρμοδιότητες της ΕΚΤ συγκαταλέγονται οι εξής:

- ο καθορισμός **βασικών επιτοκίων** για την ευρωζώνη και ο έλεγχος της **προσφοράς χρήματος**
- η διαχείριση των **συναλλαγματικών αποθεματικών** της ευρωζώνης και η αγορά ή πώληση νομισμάτων όταν κρίνεται αναγκαία για τη διατήρηση της ισορροπίας των **συναλλαγματικών ισοτιμιών**
- η συμβολή στη διασφάλιση της κατάλληλης **εποπτείας** των **κεφαλαιαγορών και των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων** από τις εθνικές αρχές, καθώς και της ομαλής λειτουργίας των **συστημάτων πληρωμών**
- η παροχή άδειας στις κεντρικές τράπεζες της ευρωζώνης να **εκδίδουν χαρτονομίσματα του ευρώ**
- η **παρακολούθηση των τάσεων των τιμών** και η αξιολόγηση του κινδύνου που αυτές συνεπάγονται για τη σταθερότητα των τιμών στην ευρωζώνη.